

Предложенията на Гражданското движение за защита на науката и образованието в България са внесени директно в текста на закона по-долу и са подчертани, а текстовете, които предлагаме да отпаднат или да се заменят с нови, са зачертани.

Проект

ЗАКОН

ЗА РАЗВИТИЕТО НА АКАДЕМИЧНИЯ СЪСТАВ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Глава първа

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Този закон урежда основните принципи за развитието на академичния състав в Република България, както и условията и реда за придобиване на научната степен „доктор” и за заемане на академични длъжности.

(2) Този закон не се прилага за придобиване на званията “академик” и “член-кореспондент”.

(3) Конкретните условия и ред за придобиване на научната степен „доктор” и за заемане на академичните длъжности се уреждат с правилниците на висшите училища и научните организации в съответствие с този закон.

Чл. 2. Академичният състав включва носителите на научна степен “доктор”, заемащи академични длъжности във висшите училища, в Българската академия на науките (БАН), в Селскостопанската академия и в другите научни организации.

Чл. 3. Академичните длъжности са:

1. “асистент”, “доцент” и “професор” – във висшите училища;
2. “изследовател”, “старши изследовател” и “главен изследовател” в БАН, Селскостопанската академия и другите научни организации.

Чл. 4. (1) В Министерството на образованието, младежта и науката се създава контролна комисия, която извършва проверки за спазване на откритите процедури за придобиване на научната степен „доктор” и за заемане на академичните длъжности.

(2) Контролната комисия се състои от председател и осем ~~двама~~ члена, които са хабилитирани лица и се определят със заповед на Председателя на Министерския съвет ~~министъра на образованието, младежта и науката~~.

(3) Дейността на контролната комисия се подпомага от служители в Министерството на образованието, младежта и науката.

(4) За участието в заседанията председателят и членовете на контролната комисия получават възнаграждение, определено от министъра на образованието, младежта и науката.

(5) Контролната комисия провежда заседанията си и извършва дейността си съгласно правилник, издаден от министъра на образованието, младежта и науката.

Чл. 5. Контролната комисия:

0. определя минимални качествени и количествени изисквания за придобиването на научна степен и за заемането на академична длъжност, за всяка научна област поотделно, които се утвърждават от Министъра на образованието, младежта и науката;

1. извършва проверки за спазване на закона за откритите ~~неприключили~~ процедури за придобиване на научна степен и за заемане на академичните длъжности до 14 дни след приключване на процедурата;

2. създава и поддържа информационна банка за кадри – хабилитирани и номинирани за хабилитация специалисти;

3. съблюдава навременното публикуване на дисертационните и хабилитационните трудове и придружаващите ги материали съобразно изискванията на този закон на интернет страницата на висшите училища и научните организации;

4. поддържа интернет страница на български и на английски език.

Глава втора

ПРИДОБИВАНЕ НА НАУЧНИТЕ СТЕПЕНИ “ДОКТОР” И „ХАБИЛИТИРАН ДОКТОР”

Чл. 6. (1) Научната степен “доктор” се присъжда от висши училища, БАН, Селскостопанската академия и другите научни организации, получили акредитация от Националната агенция за оценяване и акредитация и притежаващи научен съвет с не по-малко от 20 хабилитирани учени по научното направление назначени на академична длъжност в съответния факултет, научен институт или лаборатория, и се признава~~т~~ между тях.

(2) Придобитите в чужбина научни степени се признават от висшите училища или научните организации в Република България при условия и по ред, определени с правилниците им, в съответствие с нормативните актове и международните договори, по които Република България е страна.

Чл. 7. (1) Научната степен “доктор” се присъжда на лица, които притежават образователно-квалификационната степен “магистър” и са защитили дисертационен труд при условията и по реда на този закон. Дисертационният труд трябва да включва поне две научни публикации в рецензирани и реферирани научни списания.

(2) Придобиването на научната степен “доктор” се осъществява и чрез учебни и научно-приложни ~~практико-приложни~~ публикации (например университетски учебници, речници и др.) или творчески произведения, включени в дисертационния труд. ~~Научните разработки се съпровождат от резюме със съответна научна обосновка.~~

(3) Дисертационният труд се подготвя чрез редовно обучение, задочно обучение или самостоятелна подготовка в докторска програма на висше училище, БАН, Селскостопанската академия или друга научна организация, получили акредитация от Националната агенция за оценяване и акредитация. Финансирането на докторантурите по тази алинея се осигурява целево от държавата и включва средства за научни изследвания за всички форми на докторантурата и стипендия и осигуровки на редовните докторанти. Продължителността на редовната докторантура е 3 години, а на задочната е 4 години.

(4) Дисертационният труд може се подготви и чрез редовно обучение в рамките на изследователски проекти, финансирани от национални или международни фондации, фирми или други организации.

Чл. 8. (1) Процедурата за прием на редовни и задочни докторанти в акредитираните от Националната агенция за оценяване и акредитация професионални направления и специалности започва с решение на висшето училище, БАН, Селскостопанската академия или друга научна организация за провеждане на конкурс за докторанти, който се обявява в „Държавен вестник”, в един всекидневник и на интернет страницата на съответното висше училище или научна организация. Висшето училище или научната организация изпраща решението и до контролната комисия по чл. 4 за публикуване на интернет страницата ѝ.

(2) Кандидатите за редовни и задочни докторанти по чл. 7 ал.(3) подават документи според изискванията на съответното висше училище или научна организация.

(3) Кандидатите за докторанти на самостоятелна подготовка предлагат за обсъждане в съответната катедра, департамент или институт разширен идеен проект на дисертационния труд и библиография.

Чл. 9. (1) Приемането на редовни и задочни докторанти по чл. 7 ал.(3) се извършва чрез конкурс при спазване на:

1. държавните изисквания;

2. определените с правилниците на висшите училища изисквания, ако те не противоречат на държавните.

(2) Конкурсът по ал. 1 се провежда при условията и по реда, определени с правилника на съответното висше училище или научна организация, при спазване изискванията на този закон.

(3) Зачисляването в професионални направления и специалности на успешно издържалите конкурса кандидати се извършва с решение на съответния факултетен съвет на висшето училище или съответния научен съвет на БАН, Селскостопанската академия или научната организация. С решението за зачисляване определя научното звено, в което ще се подготвя докторантът, и хабилиотирано лице от научното звено за научен ръководител на докторанта.

(4) Кандидатите за редовни докторанти по чл. 7 ал.(4) подават документи до ръководителя на проекта (хабилиотирано лице), по който се осигурява финансиране на докторантурата, и се зачисляват след решение на съвета по ал.(3) въз основа на доклад на ръководителя на проекта.

Чл. 10. Обучението на докторантите се осъществява по план при условията и по реда на Закона за висшето образование и правилника на съответното висше училище или научна организация.

Чл. 11. (1) Защитата на дисертационен труд се осъществява публично пред жури от петима хабилиотирани в съответната научна област лица, трима от които външни за висшето училище или научната организация. Дисертационният труд и авторефератът се представят на български или на английски език. Ако дисертационният труд е представен на български език, се представя и автореферат на английски език.

(2) Журито се определя “ad hoc” за целите на съответната процедура със заповед на ректора на съответното висше училище или на председателя на БАН, на Селскостопанската академия или на съответната научна организация по предложение на факултетния съвет или на научния съвет на съответния институт на БАН или Селскостопанската академия. Предложението на факултетния съвет и на научната организация се приема след обсъждане на състава на журито с активното участие на докторанта и на научния ръководител.

(3) ~~Всеки член на журито изготвя рецензия~~ Журито избира двама рецензенти – хабилиотирани лица, които в едномесечен срок изготвят рецензии. Рецензията включва задължително оценка на научните и научно-приложните приноси, отразени в дисертацията.

(4) Журито провежда своите заседания при условия и по ред, определени с правилниците на висшите училища и научните организации. Решенията се вземат с явно гласуване.

Чл. 12. (1) В едномесечен срок преди заключителното заседание на журито на интернет страницата на висшето училище или научната организация се публикува авторефератът на дисертацията и ~~петте рецензиите на български и на английски език.~~ Материалът се публикува на английски език или на друг чужд език, използван в съответната научна област. При желание, кандидатите могат да публикуват материалите и на български език.

(2) Висшето училище или научната организация изпраща материалите по ал. 1 на контролната комисия по чл. 4 за публикуване на интернет страницата ѝ.

Чл. 13. (1) Решенията се вземат с явно гласуване. Всеки член на журито оценява кандидата с „да” или „не”. Степента се присъжда ако кандидатът е получил не по-малко от три „да”.

~~За успешно защитена се счита дисертацията, получила минимална оценка “Много добър” по шестобалната система, формирана като средноаритметично от оценките на членовете на журито.~~

(2) Неуспешно защитената дисертация се връща за преработване, след което се обявява нова дата за защита, ако кандидатът желае това.

(3) Докторантът придобива научната степен “доктор” от деня, в който дисертационният труд е защитен успешно.

Чл. 14. (1) Научната степен “доктор” се удостоверява с диплома, издадена от съответното висше училище, БАН, Селскостопанската академия или съответната научна организация.

(2) Дипломата по ал. 1 се издава на български език, а при заявено искане от лицето се издава и приложение на английски език.

Чл. 14а. (1) Научната степен “хабилитиран доктор” се присъжда от висши училища, БАН, Селскостопанската академия и другите научни организации, притежаващи научен съвет с не по-малко от 20 хабилитирани учени по научното направление, назначени на академична длъжност в съответния факултет или научен институт, от които не по-малко от 1/2 заемат академична длъжност “професор” и “главен изследовател” или имат научна степен хабилитиран доктор. Тези организации могат да провеждат процедури и за лица, които не работят на трудов договор към тях. -

(2) Придобитите в чужбина научни степени се признават от висшите училища или научните организации в Република България при условия и по ред, определени с правилниците им, в съответствие с нормативните актове и международните договори, по които Република България е страна.

Чл. 14б. (1) Научната степен “хабилитиран доктор” се присъжда на лица, които притежават научната степен “доктор” и са защитили

хабилитационен труд при условията и по реда на този закон. Хабилитационният труд трябва да включва резултатите на научни публикации в рецензирани и реферирани научни списания или монографии, съответстващи на изискванията в чл. 5 ал. 0.

(2) Придобиването на научната степен “хабилитиран доктор” може да се осъществи и чрез самите научни публикации по ал.(1), или чрез творчески произведения, съпроводени от резюме със съответна научна обосновка.

Чл. 14в. (1) Защитата на хабилитационния труд се осъществява публично пред жури от девет хабилитирани в съответната научна област лица, от които поне пет заемат академична длъжност “професор” и “главен изследовател” или имат научна степен хабилитиран доктор. Пет от членовете на журито не трябва да заемат академична длъжност във същото ВУ или научна организация, където заема академична длъжност кандидата. Хабилитационният труд и авторефератът се представят на български или на английски език. Ако хабилитационният труд е представен на български език, се представя и автореферат на английски език.

(2) Журито се определя “ad hoc” за целите на съответната процедура със заповед на ръководителя на научната организация, провеждаща процедурата, по предложение на научния съвет.

(3) Журито избира трима рецензенти – хабилитирани лица, от които поне двама заемат академична длъжност “професор” и “главен изследовател” или имат научна степен хабилитиран доктор, които в едномесечен срок изготвят рецензии. Рецензията включва задължително оценка на научните и научно-приложните приноси, включени в хабилитационния труд.

(4) Журито провежда своите заседания при условия и по ред, определени с правилниците на висштите училища и научните организации. Решенията се вземат с явно гласуване.

Чл. 14г. (1) В едномесечен срок преди заключителното заседание на журито на интернет страницата на висшето училище или научната организация се публикува авторефератът на дисертацията. Материалът се публикува на английски език или на друг чужд език, използван в съответната научна област. При желание, кандидатите могат да публикуват материалите и на български език.

(2) Висшето училище или научната организация изпраща материалите по ал. 1 на контролната комисия по чл. 4 за публикуване на интернет страницата ѝ.

Чл. 14д. (1) Решенията се вземат с явно гласуване. Всеки член на журито оценява кандидата с „да” или „не”. Сетепента се присъжда ако кандидатът е получил не по-малко от пет „да”.

(2) Неуспешно защитеният хабилитационен труд се връща за преработване, след което се обявява нова дата за защита, ако кандидатът желае това.

(3) Кандидатът придобива научната степен “хабилитиран доктор” от деня, в който хабилитационният труд е защитен успешно.

Чл. 14е. (1) Научната степен “хабилитиран доктор” се удостоверява с диплома, издадена от съответното висше училище, БАН, Селскостопанската академия или съответната научна организация.

(2) Дипломата по ал. 1 се издава на български език, а при заявено искане от лицето се издава и приложение на английски език.

Глава трета

ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНИ ДЛЪЖНОСТИ

Раздел I

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 15. (1) Академичните длъжности се откриват във висши училища, в БАН, в Селскостопанската академия и в други научни организации и се заемат при условията и по реда, определени с този закон и с правилниците на съответните висши училища и научни организации, и при изпълнени постановените в Чл. 1 (0) минимални изисквания за съответната научна област. Задължително изискване за заемането на академична длъжност е участие в научни или научно-приложни изследвания и наличие на съответните приноси, документирани в специализираната научна литература или патенти.

(2) Преминаването от академична длъжност на същата или на съответна академична длъжност в друго висше училище или научна организация може да се извършва и без конкурс и избор по решение на приемащото висше училище или научна организация и при условия и по ред, определени с правилниците им.

(3) Във висшите училища по изкуства и спорт за заемането на академични длъжности може да се кандидатства със специфични за съответната област творчески и спортни постижения.

Раздел II

ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНИТЕ ДЛЪЖНОСТИ “АСИСТЕНТ” И “ИЗСЛЕДОВАТЕЛ”

Чл. 16. (1) Академичните длъжности “асистент” и “изследовател” се заемат само от лица с придобита научна степен “доктор”.

~~(2) В медицинските университети, във висшите училища по изкуства и спорт, във военните висши училища, както и в други специализирани висши училища длъжността “асистент” може да заема от лица без придобита научна степен “доктор”, когато това е предвидено в правилника на съответното висше училище.~~

(3) Академичните длъжности “асистент” и “изследовател” се заемат въз основа на конкурс и избор.

Чл. 17. Конкурсът се провежда при условията и по реда, определени с правилника на съответното висше училище или научна организация, при спазване изискванията на този закон.

Чл. 18. Изборът се провежда от академичния съвет, съответно от факултетния съвет, на висшето училище или от научния съвет на научната организация.

Чл. 19. (1) Конкурсът се открива по решение на висшето училище или научната организация, което се обявява в „Държавен вестник”, в един всекидневник и на интернет страницата на съответното висше училище или научна организация. Висшето училище или научната организация изпраща решението и до комисията по чл. 4 за публикуване на интернет страницата ѝ.

(2) Кандидатите за участие в конкурса подават документи съгласно изискванията на този закон и правилника на съответното висше училище или научна организация.

(3) Срокът за подаване на документи за участие в конкурса се определя от висшето училище или научната организация и не може да е по-кратък от един месец и по-дълъг от 3 месеца от обявяването на конкурса в „Държавен вестник”.

Чл. 20. (1) Конкурсът се провежда от комисия, която се състои от председател и двама членове – хабилитирани лица. Единият от членовете на комисията може да бъде външен за съответното висше училище или научна организация.

(2) Комисията за провеждане на конкурса се определя със заповед на ректора на съответното висше училище или на председателя на БАН, на Селскостопанската академия или на съответната научна организация след избор от факултетния съвет на съответния факултет на висшето училище или

от научния съвет на съответния институт на БАН или Селскостопанската академия.

Чл. 21. (1) До участие в конкурса се допускат кандидатите, които отговарят на законовите изисквания и на изискванията на висшето училище или научната организация.

(2) Всички кандидати се уведомяват писмено за датата, часа и мястото на провеждане на конкурса в срок 14 дни след избирането на комисията.

(3) Конкурсният изпит се провежда не по-късно от един месец от изпращане на съобщението по ал. 2.

Чл. 22. (1) Всеки член на комисията оценява кандидатите поотделно.

(2) Председателят на комисията представя обобщен доклад-заключение за резултатите от проведените изпити ~~до академичния съвет, съответно~~ до факултетния съвет или до съответния научен съвет на институт, с предложение за провеждане на избор.

(3) При повече от един кандидат, издържал конкурса, комисията прави мотивирано предложение за избор в доклада си до съответния съвет.

Чл. 23. ~~Академичният съвет, съответно~~ факултетният съвет или научният съвет, провежда избора при условия и по ред, определени с правилника на висшето училище или на научната организация.

Чл. 24. Всеки от кандидатите за участие в конкурса се уведомява писмено за неговия резултат от конкурса и избора.

Раздел III

ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНИТЕ ДЛЪЖНОСТИ “ДОЦЕНТ” И “СТАРШИ ИЗСЛЕДОВАТЕЛ”

Чл. 25. (1) Академичните длъжности “доцент” и “старши изследовател” може да се заемат от лица с придобита научна степен “доктор”.

(2) Академичните длъжности “доцент” и “старши изследовател” се заемат въз основа на конкурс и избор.

(3) Конкурс за заемането на академичната длъжност “доцент” се открива, ако може да се осигури съответната преподавателска натовареност.

(4) Избор за академичните длъжности “доцент” и “старши изследовател” могат да провеждат факултети или научни институти,

притежаваша научен съвет с не по-малко от 20 хабилитирани учени по научното направление, назначени на академична длъжност в съответния факултет или научен институт, от които не по-малко от 1/3 заемат академична длъжност “професор” и “главен изследовател”. Когато организацията, обявяваща конкурса не отговаря на това изискване, процедурата по конкурса и избора се осъществява от научен съвет на друго висше училище или институт, отговарящи на изискването.

Чл. 26. (1) Конкурсът се провежда от научно жури, което се състои от председател и четирима членове – хабилитирани лица, от които поне две заемат академична длъжност “професор” или “главен изследовател”, или имат научната степен хабилитиран доктор. Част от членовете на журито могат да бъдат външни за съответното висше училище или научна организация.

(2) Научното жури се избира от факултетния академичния съвет на съответното висше училище или от съответния научен съвет на научната организация.

(3) Изборът се провежда ~~от академичния съвет,~~ съответно от факултетния съвет, на съответното висше училище или от научния съвет на съответната научна организация.

Чл. 27. (1) Конкурсът се открива по решение на висшето училище, БАН, Селскостопанската академия или друга научна организация, което се обявява в „Държавен вестник”, в един всекидневник и на интернет страницата на висшето училище или научната организация. Висшето училище или научната организация изпраща решението и до комисията по чл. 4 за публикуване на интернет страницата ѝ.

(2) Кандидатите подават документи според изискванията на закона и правилника на висшето училище или научната организация, включително ~~хабилитационен труд или хабилитационна творба и други трудове,~~ изследвания и творчески постижения след защита на докторска дисертация, както и авторска справка на научните приноси на трудовете и справка за цитиранията. Оценяват се само рецензирани публикации в специализирани реферирани научни издания.

(3) Сроктът за подаване на документи за участие в конкурса е 3 2 месеца от обявяването на конкурса в „Държавен вестник”.

(4) До участие в конкурса се допускат кандидатите, които отговарят на законовите изисквания и на изискванията на висшето училище, БАН, Селскостопанската академия или на съответната научна организация.

Чл. 28. (1) Научното жури провежда конкурса при условията и по реда, определени с правилника на висшето училище или на научната организация, в съответствие с изискванията на този закон.

(2) Журито избира двама рецензенти – хабилитирани лица, които в двумесечен срок изготвят рецензии. Поне единият рецензент трябва да заема академична длъжност “професор” или “главен изследовател”. Рецензията включва задължително оценка на научните и научно-приложните приноси, отразени в хабилитационния труд и другите трудове на кандидатите.

(3) В срок един месец преди заключителното заседание на научното жури участниците в процедурата публикуват резюмета на хабилитационния труд и на другите си трудове след защита на докторска дисертация, както и рецензиите на петимата рецензенти на интернет страницата на съответното висше училище или на научната организация. Материалите се изпращат от висшето училище или от научната организация до комисията по чл. 4 за публикуване на интернет страницата ѝ. Материалите се публикуват на български и на английски език или на друг чужд език, използван в съответната научна област. При желание, кандидатите могат да публикуват материалите и на български език.

(3) Научното жури провежда закрито заседание, на което се разискват рецензиите и качествата на кандидатите, след което всеки член на журито предлага или не предлага кандидатите за избор от академичния съвет, съответно факултетния съвет или научния съвет. Предложението до съвета се изготвя от председателя на научното жури и се подписва от всички членове на журито.

(4) Съответният съвет взема решение за избор на “доцент” и “старши изследовател” по предложение на научното жури. До избор от съвета се допускат всички кандидати, отговарящи на изискванията на чл. 27 ал. 4. Изборът се провежда при условия и по ред, определени с правилника на висшето училище или научната организация.

Чл. 29. Избраният “доцент” или “старши изследовател” изнася публична академична лекция пред академичната общност в съответното висше училище или научна организация.

Раздел IV

ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНИТЕ ДЛЪЖНОСТИ “ПРОФЕСОР” И “ГЛАВЕН ИЗСЛЕДОВАТЕЛ”

Чл. 30. (1) Академичните длъжности “професор” и “главен изследовател” може да се заемат от лица с придобита научна степен “хабилитиран доктор”, заемащи длъжността “доцент” или “старши изследовател”, които имат значими научни приноси в съответната област, отразени в научни публикации в рецензирани и реферирани научни издания,

изобретения и други научни и научно- приложни разработки или творчески постижения. В правилника на съответното висше училище или научна организация могат да се предвидят и други задължителни условия.

(2) Академичните длъжности “професор” и “главен изследовател” се заемат въз основа на конкурс, проведен при условията и по реда на раздел III. Академичната длъжност “професор” или “главен изследовател” се заема от класирания на първо място кандидат от журито по чл. 26, ал. 1. При конкурса за академичните длъжности “професор” и “главен изследовател” журито по чл. 26 трябва да включва не по-малко от трима учени, специалисти в съответната област, заемащи академичните длъжности “професор” и “главен изследовател” или притежаващи научната степен “хабилитиран доктор”. За рецензенти по конкурса се избират три хабилитирани лица, като поне двама от рецензентите трябва да заемат академична длъжност “професор” или “главен изследовател” или притежаващи научната степен хабилитиран доктор.

(3) Конкурс за заемането на академичната длъжност “професор” се открива, ако може да се осигури съответната преподавателска натовареност.

(4) Избор за академичните длъжности “професор” и “главен изследовател” могат да провеждат факултети или научни институти, притежаващи научен съвет с не по-малко от 20 хабилитирани учени по научното направление, назначени на академична длъжност в съответния факултет или научен институт, от които не по-малко от 1/2 заемат академична длъжност “професор” и “главен изследовател”. Когато организацията, обявяваща конкурса не отговаря на това изискване, процедурата по конкурса и избора се осъществява от научен съвет на друго висше училище или институт, отговарящи на изискването.

Глава четвърта

ЗАЕМАНЕ НА НЕАКАДЕМИЧНИ ДЛЪЖНОСТИ В ПРЕПОДАВАТЕЛСКИЯ ИЛИ ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИЯ СЪСТАВ

Чл. 31. Висшите училища могат да назначават на неакадемични длъжности “стажант-асистент” и “преподавател по практически дисциплини”, а научните организации – “стажант-изследовател”.

Чл. 32. (1) На длъжност “стажант-асистент” или “стажант-изследовател” може да бъде назначен докторант, отчислен с право на защита, но незавършил процедурата по защита на дисертационния си труд.

(2) Назначаването се извършва от ректора на висшето училище или от председателя на академията по предложение на департаментен, съответно катедрен или институтски, съвет за срок не повече от три семестъра.

Чл. 33. На длъжност “преподавател по практически дисциплини” се назначават преподавателите по спорт, чужди езици при неспециалисти и по изкуства. Те се назначават от ректора на висшето училище след конкурс. Конкурсът се обявява в един всекидневник и се провежда от комисия, която няма функциите на научен съвет. Заемащите тези длъжности имат само учебна натовареност и могат да кандидатстват за академична длъжност само ако придобият научната степен “доктор”.

Чл. 33а. Във връзка с изпълнението на проекти за научни изследвания или научно-приложни разработки във висшите училища и научните организации могат да се назначават на временни трудови договори специалисти с научната степен “доктор” за след-докторска специализация. Назначаването на специалистите се осъществява от ректора на висшето училище или ръководителя на научната организация по предложение на ръководителя на проекта.

Глава пета

КОНТРОЛ НА ПРОЦЕДУРИТЕ ПО ПРИДОБИВАНЕ НА НАУЧНА СТЕПЕН И ПО ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНА ДЛЪЖНОСТ

Чл. 34. (1) ~~Министърът на образованието, младежта и науката чрез комисията по чл. 4 осъществява контрол върху откритите и неприключили~~ процедурите за придобиване на научна степен и за заемане на академичните длъжности от откриването на процедурата до 14 дни след приключването и.

(2) Контролът по ал. 1 се осъществява чрез планови проверки или проверки по сигнал на заинтересувана страна.

(3) Сигналят по ал. 2 трябва да съдържа името и адреса на подателя, описание на нарушенията по провежданата процедура, както и посочване на доказателствата, които ги подкрепят.

(4) Подаденият сигнал спира процедурата за придобиване на научна степен или за заемане на академична длъжност до произнасянето по него.

(5) Министърът на образованието, младежта и науката се произнася в едномесечен срок от подаването на сигнала по ал. 2.

Чл. 35. (1) Комисията по чл. 4 може да изисква информация и документи от висшите училища или научните организации във връзка с контролираните процедури.

(2) В случай на констатирано нарушение министърът на образованието, младежта и науката има право да спре защита на дисертация или хабилитация, както и обявените конкурси за “доцент”, “професор”, “старши изследовател” и “главен изследовател” до отстраняване на нарушението.

(3) Спирането на защитата или на обявения конкурс се извършва със заповед на министъра на образованието, младежта и науката или на упълномощен от него заместник-министър по мотивирано предложение на комисията по чл. 4. В заповедта се определя срок за отстраняване на нарушението.

(4) Заповедта по ал. 3 се съобщава на висшето училище или на научната организация.

(5) Висшето училище или научната организация са длъжни да отстранят констатираните нарушения и да представят доказателства за това в срока по ал. 3.

(6) Процедурите за придобиване на научна степен и за заемане на академична длъжност се възобновяват със заповед на министъра на образованието, младежта и науката или на упълномощен от него заместник-министър, ако нарушенията са отстранени.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Заплащането на труда на заемащите академични длъжности е диференцирано в зависимост от показателите на системата за оценяване и поддържане качеството на академичния състав на съответната институция.

§ 2. При обявяване на конкурси за придобиване на научна степен и за заемане на академична длъжност се прилага Класификаторът на областите на висше образование по чл. 9, ал. 3, т. 4 от Закона за висшето образование.

§ 2а. Всички финансови разходи за организирането и провеждането на процедурите за придобиване на научна степен “доктор” и за заемане на академична длъжност се поемат на висшето училище или научната организация, открила процедурата. Кандидатите за придобиване на научната степен “доктор” или за заемане на академична длъжност не могат лично или чрез организации, в чието управление участват, да предоставят дарения на висшето училище или научната организация, провеждаща процедурата в рамките на 3 години преди откриването и след приключването на процедурата.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 3. Всички права, като заплащане, предимство при участие в конкурси и други, свързани с научните степени и научните звания, придобити при условията и по реда на Закона за научните степени и научните звания (ЗНСЗ), се запазват.

§ 4. Придобилите научна степен „доктор на науките” преди влизането в сила на този закон ползват правата на придобилите научна степен „хабилитиран доктор”.

§ 5. Висшите училища и научните организации са длъжни да осигурят на лицата, които не притежават научна степен „доктор”, заварени на длъжностите „асистент”, „старши асистент и „главен асистент”, съответно „научен сътрудник”, условия за зачисляване за придобиване на научна степен „доктор” в самостоятелна подготовка.

§ 6. Научните звания на членовете на академичния състав, притежаващи научни степени, получени съгласно ЗНСЗ, се заменят с академични длъжности в съответното висше училище или научна организация, както следва:

1. “Асистент”, “старши асистент” и “главен асистент”, съответно “научен сътрудник”, се заменят с “асистент”, съответно “изследовател”. Правилникът на висшето училище или научната организация може да предвиди запазване на съществуващите степени в рамките на длъжностите “асистент” и “изследовател” като преминаването в по-висока степен се осъществява с решение на съответния факултетен или научен съвет без да се обявява конкурс.

2. “Доцент”, съответно “старши научен сътрудник II степен” се заменят с “доцент”, съответно “старши изследовател”.

3. “Професор”, съответно “старши научен сътрудник I степен” се заменя с “професор”, съответно “главен изследовател”.

§ 7. (1) Висшата атестационна комисия се закрива 6 месеца от датата на влизане на този закон в сила. се считано от 1 май 2010 г. От същата дата не се откриват нови процедури в системата на ВАК. Всички процедури открити до тази дата в системата на Висшата атестационна комисия се довършват по досегашния ред.

(2) Активите, пасивите и архивът на Висшата атестационна комисия преминават към Министерството на образованието, младежта и науката, което до 6 месеца от датата на влизане на този закон в сила. определя ред за достъп до архива.

(3) Министерският съвет в срок до един месец от закриването на Висшата атестационна комисия определя ликвидационна комисия.

(4) Ликвидационната комисия извършва ликвидацията на закритата Висша атестационна комисия в срок три месеца от определянето ѝ.

(5) Разходите по ликвидацията са за сметка на утвърдените средства на закритата Висша атестационна комисия по бюджета ѝ.

(6) Правоотношенията с председателя, заместник-председателя и научния секретар, както и с членовете на Президиума и на научните комисии на закритата Висша атестационна комисия се прекратяват от министър-председателя или от определено от него длъжностно лице, а трудовите правоотношения с останалите служители от администрацията на Висшата атестационна комисия – от министъра на образованието, младежта и науката или от определено от него длъжностно лице.

§ 8. Откритите и неприключили процедури пред Висшата атестационна комисия се довършват при досегашните условия и ред в срока по § 7, ал. 1.

§ 9. В тримесечен едномесечен срок от влизането в сила на закона висшите училища, БАН, Селскостопанската академия и другите научни организации привеждат правилниците си в съответствие с изискванията на този закон.

§ 10. Класификацията на специалностите на научните работници в Република България, (обн., ДВ, бр. 34 от 1990 г.; изм. и доп., бр. 37 от 1994 г. и бр. 81 от 1995 г.) не се прилага от влизането в сила на този закон.

§ 11. Законът за научните степени и научните звания (обн., ДВ, бр. 36 от 1972 г.; изм. и доп., бр. 43 от 1975 г., бр. 12 от 1977 г., бр. 61 от 1981 г., бр. 94 от 1986 г., бр. 10 от 1990 г., бр. 59 от 1992 г., бр. 112 от 1995 г., бр. 28 от 1996 г. и бр. 54 от 2000 г.) се отменя.

§ 12. В Закона за висшето образование (обн., ДВ, бр. 112 от 1995 г.; изм., бр. 28 от 1996 г., бр. 56 от 1997 г.; попр., бр. 57 от 1997 г.; изм. и доп., бр. 58 от 1997 г., бр. 60 от 1999 г.; попр., бр. 66 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 111 и 113 от 1999 г., бр. 54 от 2000 г., бр. 22 от 2001 г., бр. 40 и 53 от 2002 г., бр. 48 и 70 от 2004 г., бр. 77, 83 и 103 от 2005 г., бр. 30, 36, 62 и 108 от 2006 г., бр. 41 от 2007 г., бр. 13, 43 и 69 от 2008 г. и бр. 42 и 74 от 2009 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 48:

а) алинеи 1 и 2 се изменят така:

„(1) Академичните длъжности са „асистент“, „доцент“ и „професор“ и се заемат при условията и по реда на Закона за развитието на академичния състав в Република България и на правилниците на висшите училища.

(2) Длъжностите на нехабилитираните лица са “стажант-асистент” и “преподавател по практически дисциплини” и се заемат при условията и по реда на Закона за развитието на академичния състав в Република България и на правилниците на висшите училища.”;

б) алинея 3 се отменя.

2. Член 49 се отменя.

3. В чл. 87, ал. 4 думите „както и с участието в научни комисии и в президиума на Висшата атестационна комисия” се заличават.

4. Навсякъде думите “Закона за научните степени и научните звания” се заменят със “Закона за развитието на академичния състав в Република България”.

§ 13. В чл. 20 от Закона за обществените библиотеки (обн., ДВ, бр. 42 от 2009 г.; изм., бр. 74 от 2009 г.) думите “Закона за научните степени и научните звания” се заменят със “Закона за развитието на академичния състав в Република България”.

~~§ 14.~~ В чл. 3, ал. 1 от ~~Закона за достъп и разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия (обн., ДВ, бр. 102 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 41, 57 и 109 от 2007 г., бр. 69 от 2008 г. и бр. 25, 35, 42, 82 и 93 от 2009 г.) т. 27 се отменя.~~

Законът е приет от 41-ото Народно събрание на 2009 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(ЦЕЦКА ЦАЧЕВА)